

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ
ОБЛАСТИ ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНИЈА И НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА
НА ФАКУЛТЕТ ЗА ОБРАЗОВНИ НАУКИ
ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.1602-98/10 од 29.10.2024 година донесена на 203. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки, одржана на 29.10.2024 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научните области *историја на Македонија и национална историја* на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип во следниот состав:

- д-р Тодор Чепреганов, редовен професор во пензија, наставно-научна област национална историја - претседател;
- д-р Кирил Цацков, редовен професор во пензија, професор емеритус, наставно-научна област историја на Македонија, член;
- д-р Стојко Стојков, редовен професор на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, наставно-научна област византологија и средновековна историја, член.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 5-6.10.2024 година и во предвидениот рок се пријави:

- д-р Верица Јосимовска, вонреден професор на Факултет за образовни науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Верица Јосимовска е родена на 9 февруари 1969 година во Штип. Основно и средно образование (гимназиско) завршила во Штип. Интересот кон предметот Историја е главниот мотив што се одлучува да го одбере за своја идна професија. Образованието го продолжила на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на Филозофскиот факултет, Институт за историја, како редовен студент. Студиите ги завршила во 1992 година како дипломиран професор по историја. За време на студирањето е стипендист на Фондацијата „Петар Стаматов“.

Во 2010 година успешно ги завршила постдипломските студии на Институтот за национална историја во Скопје, каде што магистрира на темата „Руската имиграција во Штип меѓу двете светски војни“ и се здобила со академски степен магистер по историски науки.

Во 2013 година, исто така, на Институтот за национална историја во Скопје ја одбрала и докторската дисертација на тема „Историскиот развој на медицината во Вардарска Македонија 1913-1944“ и се стекнала со научен степен доктор по историски науки.

Од 1995 до 2014 година работи како наставник по историја и граѓанско образование во ООУ „Ванчо Прке“ во Штип.

Од септември 2014 година започнала со работа како лаборант на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Во 2015 година е избрана во наставник во звањето доцент за наставно-научните области: историја на Македонија и Национална историја на XIX век до 1918 год.

Во 2020 год. е избрана во наставно-научно звање вонреден професор за наставно-научните области: историја на Македонија и национална историја на XIX век до 1918 год. на Факултетот за образовни науки, каде што на Катедрата за историја и археологија држи предавања по предмети од историја на Македонија и нов век.

Во 2022 год. е избрана за раководител на Катедрата за историја и археологија при Факултетот за образовни науки.

Општи услови за избор

- Остварен просечен успех од 8,33 на интегрираните студии од прв и втор циклус на студии.

- Д-р Верица Јосимовска се стекнала со звање доктор на историски науки на 5.3.2013 год. кога успешно ја одбрала докторската дисертација „Историскиот развој на медицината во Вардарска Македонија 1913-1944“ на Институтот за национална историја во Скопје.

- Претходниот избор и е во звање вонреден професор во областите историја на Македонија и национална историја на XIX век до 1918 год. на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

- Кандидатката во изборниот период има објавено повеќе рецензирани научни трудови од кои издвојуваме 9 научни трудови во референтни научни публикации:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Cackov, Oliver and Josimovska, Verica	Creative history teaching is the main engine for successful and safe teaching	Vospitanie, Journal of educational sciences theory and ractice, 19 (1). pp. 10-13. ISSN 1857-8705 https://js.ugd.edu.mk/index.php/vospitanie/article/view/6825/5465	2024
2	Cackov, O. Josimovska, Verica	<i>Development of traffic in Stip (1918-1944).</i>	Knowedge - International Journal, 64 (1). pp. 167-172. ISSN 2545-4439; 1857-923X https://eprints.ugd.edu.mk/34209/	2024
3	Josimovska, Verica	Улогата на културните институции во проучувањето на историјата на родниот крај	Годишен зборник, 12 (12). pp. 60-65. ISSN 1409-9187 https://eprints.ugd.edu.mk/33190/	2023

4	Josimovska, Verica	The educational institutions in Vardar Macedonia between the Two World Wars	Review of the Institute of History and Archaeology RIHA, 9 (1). pp. 38-46. ISSN eISSN: 2671-3152 ISSN: 2671-3144 https://eprints.ugd.edu.mk/34817/	2022
5	Josimovska, Verica, Cackov, O.	Epidemics on the macedonian front (1916-1918)	Knowlwdge - International Journal, 55 (5). pp. 1001-1005. ISSN 2545-4439 1857-923X https://eprints.ugd.edu.mk/30920/	2022
6	Josimovska, Verica	The fight against malaria in Macedonia during the Two World Wars	Review of the Institute of History and Archaeology, 9 (1). pp. 5-14. ISSN ISSN:2671-3144 eISSN: 2671-3152 https://eprints.ugd.edu.mk/34723/	2022
7	Cackov, O. Josimovska, Verica	The Macedonian-Thessaloniki front 1916-1918	Knowledge - International Journal, 51 (1). pp. 231-235. ISSN 2545-4439 https://eprints.ugd.edu.mk/34823/	2022
8	Josimovska, Verica	An active with crtical thinking student and individual efforts -a necessity in modern history teaching	Воспитание - списание за образовна теорија и практика, 11 (15). pp. 181-184. ISSN 1857-5331 https://eprints.ugd.edu.mk/24356/	2020
9	Josimovska, Verica	Austro-Hungarian Military Reports in Mirzsteg Reforms in Macedonia	Review of the Institute of History and Archaeology, RIHA, 7 (1). pp. 38-46. ISSN 2671-3144/e: 2671-3152 https://eprints.ugd.edu.mk/31665/	2020

- Кандидатката го познава и употребува англискиот јазик.
- Таа има реализирано плодна високообразовна дејност преку изведување на бројни предавања и вежби, менторства, пишување и објавување научни и стручни трудови, учебник, скрипта, практикум, учества во научни конференции и проекти, итн. Ангажирана е во изведување на наставата на студиската програма Историја и археологија на прв и втор циклус студии.

Посебни услови

Кандидатката вонреден проф. д-р Верица Јосимовска била член-истражувач во проектот „Македонскиот национален идентитет во британската и американската дипломатска и разузнавачка кореспонденција 1919-1945“ со поддршка на Универзитет „Гоце Делчев“ Штип во периодот 2017-2020.

Од 25.8.2021 до 4.9.2021 г. реализирала обуки за професионално усовршување на воспитно-образовниот кадар (наставници) во основните училишта во РС Македонија во рамките на ЦЕС Академијата, согласно со Јавниот оглас на Биро за развој на образованието на следниве теми:

- Дизајнирање објективни тестови на знаење;
- Стратегии за менаџмент во училишница – принципи и примери на добра

практика за создавање позитивна работна атмосфера во училница и во онлајн/ виртуелна училница;

- Професионална соработка на наставниците (стручни активи, заедници за учење, менторство).

Согласно со критериумите за избор во повисоко звање (редовен професор), д-р Верица Јосимовска има објавено рецензиран учебник:

- Верица Јосимовска (2024) *Македонците во рамките на Кралството СХС/ Југославија, Бугарија и Грција (1919 -1941). Штип: Универзитет „Гоце Делчев“*, <https://e-lib.ugd.edu.mk/detal.php?id=1206&ugd=bd2...> ISBN 978-608-277-071-0.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Кандидатката проф. д-р Верица Јосимовска во периодот од 1995 до 2014 година работи како наставник по Историја и Граѓанско образование во ООУ „Ванчо Прке“ во Штип. Долгогодишното искуство како наставник го збогатува со бројни обуки и проекти во интерес на модернизација и зголемена ефективност на наставниот процес. Активно учествува во работата на бројни училишни тела и комисији заради промоција на училиштето и унапредување на животот и работата на институцијата во целост. Професионалниот и кариерниот развој вон. проф. д-р Верица Јосимовска го продолжува на Факултетот за образовни науки, на Катедрата за историја и археологија. Искуството и ентузијазмот ги продолжува во работата со студентите во наставата и воннаставни активности по предметите од историската област, но и со професионалниот однос придонесува за континуирано унапредување на курикулумите.

На својата 79. седница од 19.8.2015 г., Наставно-научниот совет на Факултет за образовни науки со одлука бр. 1602-194/11 и ја избра во звањето доцент од наставно-научните области: историја на Македонија и национална историја на XIX век до 1918 г., на студиските програми Историја и Историја - наставна насока за предметите: Европа од XVI до XVIII век (изборен предмет), Историја на Европа од XVIII до XX век (задолжителен предмет), Македонците во рамките на Кралството Југославија, Грција и Бугарија 1919-1939 (задолжителен предмет), Самостојна и независна Р Македонија (задолжителен предмет), Етнологија (изборен предмет), Преродбата и културните процеси во XIX и XX век во Македонија (задолжителен предмет), Историја на македонските градови во XX век (изборен предмет), Истражување на интернет и веб (изборен предмет) и Практична настава (задолжителен предмет).

Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки на 145. седница, одржана на 24.4.2020 година, донесе Одлука д-р Верица Јосимовска да се избере во наставник во звањето вонреден професор за наставно-научните области историја на Македонија и национална историја на XIX век до 1918 г. на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Ангажирана е во наставата на прв циклус студии на Факултетот за образовни науки на следниве студиски програми и предметни дисциплини:

- Нов век (XVI-XX) (задолжителен предмет), Преродбата и културните процеси во XIX и XX век во Македонија (задолжителен предмет), Македонските градови во XIX и XX век (изборен предмет), Македонија во рамките на Кралството Југославија, Грција и Бугарија 1919-1939 (задолжителен предмет), Самостојна и независна Р Македонија (задолжителен предмет), Холокауст (задолжителен предмет), Усна историја (изборен предмет), Методологија (изборен предмет),

Историја на македонската емиграција (изборен предмет), Практична настава (задолжителен предмет) на студиската програма Историја со археологија, модул Историја - наставна насока;

- Национална историја како изборен предмет на студиските програми: Одделенска настава, Предучилишно образование и Педагогија.

Ангажирана е на втор циклус студии на студиската програма Историја, митови, идентитети со предметите Методологија на историската наука и Развој на македонскиот идентитет во 19 и 20 век, како и со предметот Историја на студиските програми Образовни политики и образовен менаџмент, Образование на наставниците и професионален развој, Методика, Педагогија, Специјалистички студии за стекнување на наставнички компетенции на Факултетот за образовни науки.

Професионалниот однос на вонреден проф. д-р Верица Јосимовска се изразува и во оценувањето и менторирањето на дипломски трудови. Била дел од 45 комисији за одбрана на дипломски труд и на 15 дипломски трудови како ментор.

Во моментов е раководител на Катедрата за историја и археологија на Факултетот за образовни науки со мандатен период од три години.

Исто така, проф. д-р Верица Јосимовска е еден од основачите и претседател на Граѓанското здружение Штипско научно здружение со седиште во Штип.

Како истакнат научник од областа на историјата, проф. д-р Верица Јосимовска е член на Претседателството на Здружението на историчари на Република Македонија, втор мандатен период.

Учество на научни, стручни и научно-практични конференции и конгреси до изборот за редовен професор:

1. Josimovska, Verica (2019) [*Professional development of the teacher-historian*](#). In: Седма меѓународна научна конференција «Съвременното образование - условия, предизвикателства и перспективи», 14-16 June 2019, Blagoevgrad, Bulgaria.

2. Josimovska, Verica (2018) [*Извештаите на воените претставници на Австро-Унгарија за спроведувањето на мирицтегските реформи во Македонија*](#). In: Меѓународен научен симпозиум „Почетоците на австриската дипломатија во Македонија со посебен осврт кон Австро-Унгарскиот конзулат во Битола/Монастир 1851-1919“, 14-15 Nov 2018, Bitola, R. Macedonia.

3. Josimovska, Verica (2017) [*Застапеноста на интеркултуралните вредности во системот на современото образование и воспитание*](#). In: Четврта научно-стручна конференција со меѓународен карактер „Современото воспитание и образование - состојби, предизвици и перспективи“, 18 May 2016, Stip, Macedonia.

4. Josimovska, Verica (2017) [*Стручното усовршување на наставникот по историја*](#). In: Петта научно-стручна конференција со меѓународен карактер „Современото воспитание и образование-состојби, предизвици и перспективи“, 17 May 2017, Stip, Macedonia.

5. Josimovska, Verica (2017) [*Штип и штипско во весникот „Политика“ \(1919-1941\)*](#). In: VII Меѓународен научен собир „Врските меѓу Р.Македонија и Р.Србија низ вековите и денес“ во организација на Конзулатот на Р.Србија во Р. Македонија, 19-21 May 2017, Bitola, Macedonia.

6. Josimovska, Verica (2016) [*Книжевоста како сведок на историјата*](#). In: Меѓународна научна конференција, Филологија, култура и образование, УГД-Штип, Воронешки државен универзитет, 18-19 March 2016, Stip, Macedonia.

7. Josimovska, Verica (2016) [Иновативни методи во учењето и проучувањето на чувствителни и контроверзни историски теми](#). In: Научно-стручна трибина „Предизвиците и перспективите на учителската професија“, 07 Oct 2016, Stip, Macedonia.
8. Josimovska, Verica (2015) [Higher education in the period of transition](#). In: International scientific conference: Education in XXI century – conditions and perspectives –, 24-25 Sept 2015, Stip, Macedonia.
9. Josimovska, Verica and Josimovska, Elena (2015) [Ратни дневници и рапорти лекара за рад у Македонију у Првом светском рату](#). In: VII научно-стручни скуп “Историја медицине, фармације, ветерине и народна здравствена култура” , 15–16 Oct 2015, Zajecar, Serbia.
10. Josimovska, Verica (2015) [Основни облици на илегална санитарска служба за време на Втората светска војна](#). In: Научен собир - Македонија во Втората светска војна и потоа – 70 години од победата над фашизмот, 19 Oct 2015, Skorje, Macedonia.
11. Josimovska, Verica (2015) [Кабинетот по историја- учителка на животот](#). In: Научно - стручна трибина - Учителот и средината за учење и развој, 2 Oct 2015, Stip, Macedonia.
12. Josimovska, Verica (2015) [Високото образование во периодот на транзиција](#). In: Меѓународна научна конференција на Факултетот за образовни науки: Образованието во XXI век - состојби и перспективи, 24–25 Sept 2015, Stip, Macedonia.
13. Josimovska, Verica and Josimovska, Elena (2015) [Образовни институции во Штип на српски наставен јазик во периодот 1913-1941 година](#). In: Шести меѓународен научен симпозиум „Афирмација, продлабочување и проширување, на вековните културни врски меѓу Р. Македонија и Р. Србија“, 30 Oct-1 Nov 2015, Bitola, Macedonia.
14. Josimovska, Verica and Josimovska, Elena (2014) [Евреите и еврејските маала во сопствената меморија и меморијата на своите сограѓани](#). In: Меѓународна конференција: Евреите во Македонија: историја, традиција, култура, јазик и религија по повод 70 години од возобновувањето на работата на еврејската заедница во Македонија по Втората светска војна (1944 - 2014), 18-19 Dec 2014, MANU - Skorje, Macedonia.
15. Josimovska, Verica and Josimovska, Elena (2014) [Жене које су пружиле медицинску помоћ Србији \(у делу Македоније\) у Првом светском рату](#). In: VI Научно-стручни собир- Istorija medicine, farmacije, veterine i narodna zdravstvena kultura, 2-3 Oct 2014, Zajecar, R Srbija.
16. Gacova, Marina and Josimovska, Verica and Zakoska, Maja (2014) [Педијатрија на подручју Македоније између два светска рата](#). In: VI Научно стручни скуп, Историја медицине, фармације, ветерине и народна здравствена култура, 2-3 Oct 2014, Zajecar, R Srbija.
17. Josimovska, Verica and Eftimova, Biljana (2014) [Почетоци и развој на штипската анестезија](#). In: V Конгрес на македонските анестезиолози (со меѓународно учество), 2-5 Oct 2014, UKIM - Skorje, Macedonia.
18. Josimovska, Verica and Josimovska, Elena (2013) [Здравствената служба во Вардарска Македонија во време на Втората светска војна](#). In: IV Македонски конгрес за историја на медицината со меѓународно учество, 18-19 Apr 2013, Skorje, Macedonia.

19. Josimovska, Verica and Cackov, Oliver (2013) [Културата и просветата во Штип во време на Балканските војни](#). In: Четврта меѓународна научна конференција „Меѓународен дијалог: Исток-Запад“ (Култура, славјанство и економија), Apr 2013, Sveti Nikole, Macedonia.

20. Josimovska, Elena and Josimovska, Verica (2003) [Бошначкото маало во Штип до и по Балканските војни](#). In: Меѓународен научен симпозиум „Бошначите на Балканот“, 13-14 Sept 2002, Skorje, Macedonia.

Учество на научни, стручни и научно-практични конференции и конгреси во изборниот период 2020-2025:

1. Mirascieva, Snezana and Josimovska, Verica (2024) [Игра Као Подстицај за Развој Деце Предшколског Узраста](#). In: XII Naučno – stručna konferencija međunarodnog karaktera „Razvijanje kooperativnosti i kompetitivnosti kroz igru dece predškolskog uzrasta“, 19-22 Sep 2024, Sarajevo, BiH (воведно излагање).

2. Cackov, Oliver and Josimovska, Verica (2024) [Development of traffic in Stip \(1918–1944\)](#). In: 45 th International Scientific Conference -TEACHER OF THE FUTURE, 23-26.05.2024, Budva, Montenegro.

3. Mirascieva, Snezana and Petrova Gjorgjeva, Emilija and Josimovska, Verica and Koceva, Daniela (2024) [Dimensioning of strategies in contemporary educational work in a historical context– from Comenius to Stream –](#). In: International Conference Stem/Steam/Stream Approach in Theory and Practice of Contemporary Education., 31 May 2024, Jagodina, Srbija. (In Press)

4. Josimovska, Verica (2023) [Добротворната улога на македонските мигрантски организации](#). In: Прва меѓународна научна конференција: „Македонија крстопат на епохи, цивилизации и култури“. Институт за историја и археологија, ФОН, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, 23 Nov 2023, Stip. (In Press)

5. Josimovska, Verica (2023) [Улогата на културните институции во истражувањето на роднокрајната историја](#). In: Трибина: „Комуникација, партнерство и соработка меѓу образовните, културните и други институции“, 5 Oct 2023, Stip.

6. Josimovska, Verica and Cepreganov, Todor (2022) [Епаминонда Поп Андонов во документите на АСНОМ](#). In: Четврти научен собир во чест на заштитниците на градот Стумица „Св. Петнаесет тивериополски свештеномаченици“, 6-7 Dec 2022, Strumica. (In Press)

7. Josimovska, Verica (2022) [Гоце Делчев-реалистичен визионер на македонското национално-ослободително движење](#). In: Научна конференција „150 години од раѓањето на Гоце Делчев“, 3-4 May 2022, Skorje. (In Press)

8. Cackov, Oliver and Josimovska, Verica (2022) [The Macedonian-Thessaloniki front 1916-1918](#). In: 35th International Scientific Conference Knowledge without borders, 01–03 March 2022, Vrnjacka Banja, Serbia.

9. Josimovska, Elena and Josimovska, Verica (2021) [Dramaturg dr. Dušan Budimirović iz Zagreba – osnivač kazališta u Štipu](#). In: VI. Kongres hrvatskih povjesničara, 29 Sept – 2 Oct 2021, Rijeka.

Список на објавени стручни и научни трудови

Објавени стручни и научни трудови до изборот за редовен професор

1. Josimovska, Verica (2019) *Professional development of the teacher-historian*. Седма меѓународна научна конференција „Съвременното образование условия,

предизвикателства и перспективи“. ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, pp. 208-212. ISBN 978-954-00-0200-2

Авторот во овој труд ја обработува улогата на наставниците во општеството, посебно на наставникот по историја. За да се оправда неговата улога наставникот треба да биде професионалец или тој / таа треба да има професионален развој. Наставникот-историчар има задача во современата настава да пренесува знаење на учениците и во исто време да им овозможи активно учество во наставниот процес, особено во работата со документи и собирање извори на знаење.

2. Josimovska, Verica (2019) *Извештаите на воените претставници на Австро-Унгарија за спроведувањето на мирицштегските реформи во Македонија*. Меѓународен научен симпозиум „Почетоците на австриската дипломатија во Македонија со посебен осврт кон Австро-Унгарскиот конзулат во Битола/Монастир 1851-1919, 14-15 Nov 2018, Bitola, R. Macedonia. (In Press)

Трудот ги анализира заинтересираноста и активностите на големите сили во прв ред Австро-Унгарија и Русија, подготовка на програма со реформи во Мирцштег кои Османлиската држава требала да ги исполни за подобрување на положбата на христијанското население. Посебно се следи активноста на Австро-Унгарија во спроведувањето на реформите во Македонија преку бројните извештаи од теренот испратени од нејзините дипломатските и воени претставници.

3. Josimovska, Verica, Josimovska, E. (2018) *Реконструкција на бомбашкиот атентат во Штип од 1911 година*. Гласник, 62 (1-2). pp. 86-100. ISSN 0583-4961

Целта на овој труд е да направи реконструкцијата на првиот бомбашки напад во Штип од 1911 година преку бројни написи во тогашните дневни весници на Балканскиот Полуостров и дава информации за населението што е повредено во него. Клучни зборови: Штип, Отоманска Империја, напади, весници.

4. Josimovska, Verica, Knezevic, Z. (2018) *Македонија и Македонците во извештаите на британската разузнавачка служба, 1942 – 1945 година*. Journal of History, LIII (1). pp. 137-156. ISSN 0579-0263

Трудот ја опфаќа активноста на британските воени мисии на Балканот преку СЈО на територијата на Македонија за време на Втората светска војна. Мисиите преку бројни извештаи до нивните центри во Каиро и Лондон ја прикажуваат економската, политичката и воената состојба. Бројни се извештаите што ја отсликуваат популацијата во Македонија во однос на неговиот јазик и националните определби, како и нејзиното учество во движењето на отпорот.

5. Josimovska, Verica (2018) *Штип и Штипско во весникот „Политика“ (1919-1941)*. Зборник на трудови од Меѓународна научна конференција, одржана на 19 и 20 мај 2017 г. во Битола „Врските меѓу Р. Македонија и Р. Србија низ вековите и денес“. Конзулат на Република Србија во Република Македонија, pp. 515-524. ISBN 978-608-65122-7-9

Трудот обработува написи во весникот „Политика“ во периодот 1919-1941 год. кои се однесуваат на Штип и околината. Написите се однесуваат на политичкиот, економскиот и културниот живот во градот и околината, како и содржини од секојдневието во градот.

6. Josimovska, Verica (2017) *Стручното усовршување на наставникот по историја*. Петта научно-стручна конференција со меѓународен карактер „Современото воспитание и образование - состојби, предизвици и перспективи“. Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Штип, pp. 176-179. ISBN 978-608-244-472-7

Целта на трудот да ја потенцира потребата од континуиран професионален развој на наставниците, стекнување на знаења, вештини и компетенции кои ќе овозможат подобрување на квалитетот на работата, зајакнување на мотивацијата и развивање на системот за оценување и самоевалуација.

7. **Josimovska, Verica** (2017) *Hospitals on the territory of Vardar Macedonia as part of Serbia during the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes/Yugoslavia (1918–1941)*. *Vojnosanitetski pregled*, 74 (10). pp. 997-1003. ISSN 0042-8450

Во овој труд авторот го прикажува историјатот на болниците во Вардарскиот дел на Македонија помеѓу двете светски војни во рамките на Кралството на СХС/Југославија. Трудот го обработува решавањето на проблемот со недостиг од болници и активностите на Министерството за здравство за формирање на болници во местата каде што порано ги немало, како и изградба на нови болници. Во трудот е опфатен и болничкиот персонал кој бил ангажиран во нивното функционирање.

8. Stojkov, S., **Josimovska, Verica** (2017) *Идеите за етногенеза на македонскиот народ пред 1944*. *Review of the Institute of History and Archaeology, RIHA*, 4 (1). pp. 80-93. ISSN 2671-3144 eISSN: 2671-3152

Овој труд ги обработува клучните текстови напишани од Македонци, а настанати во времето пред 1944 г. кои ја третираат и аргументираат идејата за македонската нација, нејзината појава и развој од етнонационална позиција, т.е. идејата за етногенезата на македонскиот народ и нација. Елаборирани се и условите и контекстот во кој овие идеи се појавуваат и се презентирани, а пред сè отсуство на надворешна поддршка, на сопствени национални институции и во услови на национална „агресија“ од соседскиот национализам.

9. **Josimovska, Verica** (2017) *Социјално-здравствената заштита на децата во вардарскиот дел на Македонија во периодот меѓу двете светски војни*. *Гласник, Институт за национална историја*, 61 (1). pp. 159-168. ISSN 0583-4961

Трудот го прикажува спроведувањето на организирана здравствена заштита на мали деца и студенти во справувањето со големата смртност и присуството на заболувања на територијата на Вардарска Македонија во периодот меѓу двете светски војни во рамките на Кралството на СХС/Југославија. Опфатена е работата на лекарите, отворањето на диспанзери, поликлиники во училиштата, домови за децата и спроведувањето на постојаните медицински прегледи во подобрување на здравјето на младите.

10. **Josimovska, Verica, Josimovska, E.** (2017) *Театарската дејност на соколските друштва во Македонија во периодот меѓу двете светски војни*. *Театарски гласник* (88/89). pp. 103-110. ISSN 0351-9600

Историјата и активностите на дилетантските театри на Соколските друштва во периодот меѓу двете светски војни во рамките на Кралството на СХС/Југославија, кои во одредени периоди биле и единствените театри на овие простори се предмет на обработка во овој труд.

11. **Josimovska, E., Josimovska, Verica** (2017) *Слепиот гуслар Филип Митре неисцрпен извор на „Кралски песни“ од XIX век*. *Muzika*, 20 (23). pp. 59-64. ISSN 1409-6579

Овој труд ги обработува патувачките пејачи на епски песни, составен дел на сите панаѓури по црквите и манастирите низ Балканот. Прикажан е животот на Македонецот Филип Митре, патувачкиот слеп изведувач на „кралски песни“, човекот со кемане, неисцрпен извор на епски песни од времето на 19 век.

12. Josimovska, Verica (2017) *Евлија Челеби во посета на Штип пред неколку векови и неговите впечатоци оставени во ракопис од 1662 ГОД.* In: Годишен зборник на Факултет за образовни науки. Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Штип, pp. 26-33. ISBN ISSN: 1409 - 9187

Трудот претставува опис на градот Штип од средината на XVII век, прикажано преку патописното раскажување на Евлија Челеби. Патописецот го опишал градот со сите негови карактеристични градби, со посебно внимание на џамиите, Исарот, функционирањето на градската управа, како и истакнувањето на повидните жители на градот.

13. Josimovska, Verica (2016) *Застапеноста на интеркултуралните вредности во системот на современото образование и воспитание.* In: Современото воспитание и образование - состојби, предизвици и перспективи - зборник на трудови. НУ-УБ „Гоце Делчев“ Штип, Штип, pp. 37-40. ISBN 978-608-242-037-0

Трудот ги обработува идеите за плурализам и интеркултурализам, како важна улога во воспитно-образовниот процес во мултикултурното опкружување. Ја нагласува потребата од знаења, вештини и искуства со кои младите преку интеракција ќе бидат подготвени за самопочитување и почитување на другите и градење мостови спрема припадниците на разни култури.

14. Josimovska, E., Josimovska, Verica (2016) *Образовни институции во Штип на српски наставен јазик во периодот 1913-1941 година.* In: Афирмација, продлабочување и проширување на вековните културни врски меѓу Р. Македонија и Р. Србија (Зборник на трудови од Меѓународниот научен собир, одржан на 30 и 31 октомври 2015 година во Битола). Конзулат на Р. Србија во Р. Македонија – Битола, Битола, pp. 667-674. ISBN 978-608-65122-5-5

Во трудот станува збор за периодот на српските училишта во Штип кој започнал 1913 година и завршил со априлската војна 1941 година. Овој период се карактеризира со воведување на гимназиско образование опфатено со телесно-културни воншколски активности. Исто така, во овој период биле отворени и занаетчиски училишта кои давале можност за егзистенција на младата популација од Штип.

15. Josimovska, Verica (2016) *Higher education in the period of transition.* In: Proceeding book of the International Scientific Conference -Education in XXI century – conditions and perspectives Stip, 24-25 Sept 2015. University "Goce Delcev" - Stip, Faculty of Educational Science, Stip, pp. 353-355. ISBN 978-608-244-275-4

Трудот се осврнува на потребата за промовирање на високото образование, академската слобода и универзитетската автономија во време на транзиција од еден социјален систем во друг. Ја нагласува потребата да академската заедница и универзитетите да бидат активни учесници во креирањето на образовниот систем во земјата, а не само корисници на законите и правилата согласно со потпишаната Болоњската декларација.

16. Josimovska, Verica, Stojkov, S. (2016) *Organization of illegal sanitation service in Macedonia during the WWII.* Review of the Institute of History and Archaeology, RИHA, 3 (1). pp. 117-131. ISSN 2671-3144 eISSN: 2671-3152

Трудот го опфаќа организирањето на здравствениот одред како основен облик на нелегалната санитарна служба во рамки на формираните народноослободителни единици во Македонија во текот на Втората светска војна.

17. Josimovska, Verica (2016) *Книжевност како сведок на историјата.* Зборник на трудови од Прва меѓународна научна конференција ФИЛКО -

Филологија, култура и образование. pp. 345-350. ISSN ISBN: 978-608-244-308-9

Во трудот се обработуваат историски настани кои послужиле како инспирација за книжевно дело на тема болест. Во овој труд се опфатени историските теми за големите епидемии на чума во средниот век и колерата во 19 век и големата смртност меѓу населението, што авторите во своите дела многу реално ја прикажале. Книжевноста описот на болестите го користи како историски доказ на животот и тридимензионалното опишување на ликовите и општеството.

18. Josimovska, Verica (2016) *Кабинетот по историја - учителка на животот*. Зборник на трудови од Научно-стручна трибина „Учителот и средината за учење и развој“, Факултет за образовни науки, Штип. pp. 21-24.

Целата на трудот е да го прикаже значењето на кабинетот - специјализирана училница, во целокупниот наставен процес по историја. Опремен со наставни средства, од класичните средства па се до најсовремените електронски уреди кои придонесуваат во градењето на критички ставови за појави и процеси од минатото.

19. Josimovska, Verica (2016) Иновативни методи во учењето и проучувањето на чувствителни и контроверзни историски теми. Зборник на трудови од Научно-стручна трибина „Предизвиците и перспективите на учителската професија“. pp. 62-66.

Трудот ја обработува пишаната историја, особено во земјите каде што се цензурирани одредени настани и личности во изминатиот период. Посебно големо интересирање се јавува за историските факти презентирани преку конкретни историски сведоштва кои се понудени во почетокот на деведесеттите години поткрепени со усни сведоштва.

20. Josimovska, Verica (2016) *Руските имигранти и културните настани во Штип во периодот 1923 – 1927 година*. „Гласник“ на Институтот за национална историја, 60 (1). pp. 199-208. ISSN 0583-4961

Во овој труд се истражува многу интересен период од штипската историја, кога во Штип се случиле многу значајни културни настани. Штип кој ги отворил вратите за руските имигранти кои внеле нова димензија во културно-забавниот живот во градот. Успеале да создадат атмосфера во која ќе се зборува за театар, опера, хорски настапи, концерти, клубови за вежбање на телото и сл.

21. Josimovska, Verica (2016) *Конспиративно стационарно згрижување и лекување на територијата на Македонија во периодот 1941-1944*. Annual Miscellaneous Collection, 6. pp. 87-98. ISSN 1409-9187

Целта на трудот е да го прикаже стационарното лекување на ранетите во НОБ во Македонија за време на Втората светска војна, кое било поврзано со обемот на воените операции на теренот. Во таа насока се движел и развојот на партизанските болници во Македонија. Единствени неподвижни установи во партизанскиот санитет во Македонија биле корпусните болници и болницата на ГШ на НОБ и ПОМ во октомври 1944 година.

22. Josimovska, Verica (2016) *Military hospitals in the Vardar Region of Macedonia from the Ottoman Period*. Medicus, 21 (1). pp. 112-115. ISSN 1409-6366

Во трудот се обработуваат почетоките на изградба на болнички установи, во Вардарскиот дел од Македонија во 19 век, во време на османлиското владеење. Турската армија започнала со изградба на воени болници во Скопје, Битола, Штип, Велес, Дебар и Струмица. Сите овие болници поединечно се прикажани со

податоци за нивната местоположба, година на изградба, болнички капацитети и структура на болничкиот персонал.

23. Josimovska, Verica (2015) *Medical assistance in Pirava 1931 trught images*. Medicus, 20 (3). pp. 424-426. ISSN 1409-6366

Трудот низ фотографија и збор го прикажува времето по земјотресот од 7 март 1931 година во селото Пирава. Улогата на медицинските екипи во пружањето на медицинска помош на настраданото население кое останало без домови, без вода, храна и облека.

24. Josimovska, Verica (2015) *Volunteer medical mission "American women's hospitals" in Macedonia and Kosovo during and immediately the Great War*. "Medicus", 20 (2) (308). pp. 291-302. ISSN 1409-6366

Целта на трудот е да го прикаже присуството меѓународните санитарски мисии во Кралството на Србија, на територијата на Македонија и Косово за време на Големата војна и по нејзиното завршување. Ја опфаќа активноста на мисиите во пружање на помош за здравствено-социјална заштита на населението на овие простори.

25. Josimovska, Verica, Josimovska, E.(2015) *Девет децении од првата оперска сцена на репертоарот на штипскиот театар*. СУМ: Списание за уметност. pp. 121-137. ISSN 1409-6455

Штипската историја забележала дека 29 август 1925 година е голем ден за штипската култура. Денот, како почеток на оперската сцена на репертоарот на штипскиот театар, а годината, како година на првата опера. Големината на овој настан може да се вреднува и според она што останало запишано во сеќавањата и во тогашниот печат кој исто така со акцент го нотирал настанот.

26. Josimovska, E., Josimovska, Verica (2015) *Војничките театри на Македонскиот фронт низ фотографскиот објектив (1916-1918)*. Театарски гласник (84/85). pp. 139-144. ISSN 0351-9600

Авторите ги прикажуваат театарските активности на Македонскиот фронт. Според расположливите податоци: фотографии, театарски плакати, записи и сеќавања може да се констатира дека на Македонскиот фронт се посветувало големо внимание на театарски и музички претстави. Театрите никнувале на фронтот, на борбените линии во затишјата помеѓу борбите, на борбените положби, во заробеничките логори.

27. Josimovska, Verica (2015) *Табу, време на страв и страдање, прогонувањето на Македонците во Бугарија во време на комунизмот (1944 -1989)од Стојко Стојков: рецензии-прикази*. Гласник на институтот за национална историја, 59 (1-2). pp. 246-248. ISSN 0583-4961

Приказот се однесува на книгата „Табу, време на страв и страдање, прогонувањето на Македонците во Бугарија во време на комунизмот (1944–1989)“ на авторот Стојко Стојков. Истата, беше промовирана на 12 декември 2014 година во Штип на Факултетот за образовни науки при Универзитет „Гоце Делчев“.

28. Josimovska, Verica (2015) "Volunteer medical mission 'American Women's Hospitals' in Albania during and immediately the Great War", *Medical Journal Medicus*, (ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol · 20 (1) · 2015, pp. 98-105

Трудот обработува една епизода од најтешките моменти во албанската историја, годините на Првата светска војна и непосредно по неа. Животот во сиромашната планинска земја Албанија, под притисок на секојдневните реквизиции на храна, добиток, покуќнина и принудна работа на се што било

работоспособно, станал неподносливо тежок. Со доаѓањето на санитарските мисии на тлото на Албанија состојбата видливо почнала да се менува. Конкретно, најбројни биле волонтерите, лекари и медицински сестри од Црвен крст на САД и Мисијата „Болници на американските жени“. Нивната работа била делумно превентивна, а поголем дел социјално-медицинска, во смисла на отворање на болници, амбуланти и установи за згрижување на децата без родители.

29. Јосимовска, Верица (2015). „Болничко-превентивни установи во Вардарска Македонија (1941-1944)“ (рецензиран труд во печат Гласник на ИНИ, Скопје, год.59, бр.1)

Трудот го опфаќа периодот на Втората светска војна и формирањето на болнички институции на територијата на Вардарска Македонија која се наоѓа под бугарската окупација. Веднаш по преземањето на болниците, согласно со Законот за болници на бугарската администрација, било извршено рангирање на болничките институции. Посебно се осврнува на третманот кон домашниот медицински кадар и поставувањето на медицински кадри од Бугарија.

30. Јосимовска, Верица, Јосимовска, Е. (2015) „Судбината на Еврејското маало во Штип по 11 март 1943 година“, Меѓународна научна конференција „Евреите во Македонија: историја, традиција, култура, јазик и религија“, Еврејска заедница во Македонија, 19-20 декември 2014 год., Скопје (рецензиран труд во печат)

Авторите даваат приказ на депортацијата на Евреите од Штип на 11 март 1943 година, како и трагичните настани што уследиле, поврзани со судбината на Еврејското маало во Штип. Уништено до темел, без трага. Покрај усните кажувања на штипјани, разните објави за распродажба на имотот на Евреите, фотографиите, останале како сведоштво за настаните што се случувале по депортацијата. Тие точно ги забележале сите етапи на бришењето на историјата зад која стои големото злосторство.

31. Јосимовска, В., Цацков, О., Јосимовска, Е.(2014). „Животот во Штип по Букурешкиот мировен договор“, Зборник на трудови од меѓународен научен собир: Букурешкиот мировен договор, Македонија и Балканот, МАНУ, Скопје. (ISBN 978-608-203-119-4 pp.299-306)

Трудот е посветен на еден многу специфичен период од штипската историја кога, на крајот од двете Балкански војни и Букурешкиот мировен договор започнало ново временско раздобје, сосема различно од претходното. Животот се одвивал во строги полициско воени услови, се менувале законите и господарите, а од тоа пак зависел целокупниот начин на живеење. Им се воведувале српски и бугарски школи и гимназии, им ги менувале имињата и презимињата се менувале богослужбите, верските и свадбените обичаи. Новоформираните, музички и спортски друштва нуделе туѓи културни карактеристики, дури и начинот на облекување претрпел промени и никој не им дозволувал да бидат тоа што се - Македонци.

32. Јосимовска, Е., Јосимовска, В. (2014). „Социјално-здравствена заштита деца на територији данашње Македоније у годинама непосредно иза Великог рата“, Зборник радова са V Научен стручен собир: „Историја на медицината, фармацијата, ветерината и народната здравствена култура“, Зајечар (Србија). (ISBN 978-86-84483-23-4 pp.219-226)

Трудот ги истакнува последиците од војната, разорувања и човечки жртви. Посебен осврт е даден на децата како најзагрозена категорија. Авторите даваат приказ на формирањето на систем на детска социјална и здравствена заштита.

Конкретно е опфатена дејноста на американската мисија (The American Women's Hospitals - AWH), англиската (The Serbian Relief Fund-SRF) и Американскиот црвен крст на територијата на Вардарскиот дел на Македонија.

33. Јосимовска, В., Цацков, О. (2014). „Ново Село како сликарска инспирација“, Зборник на трудови од Прв научен собир: „Улогата на штипско Ново Село во македонската историја, Штип. (ISBN 978-608-4662-24-2 pp. 31-39)

Авторите направиле успешен приказ на една впечатлива колекција уметнички дела со мотиви од живописното Ново Село ја потврдуваат вредноста на експонатите на овој т.н. музеј во живо. Го потврдуваат фактот дека присуството во новоселскиот амбиент поседува чудесна моќ да ги буди емоциите, идеите и креативноста. Специфичната местоположба, архитектурата, живеалиштата на познати личности и настани, биле инспирација на бројни ликовни уметници да овековечат сегменти од Ново Село на своите платна.

34. Paunovic, P., Josimovska, V.(2014). „Prve zdravstvene ustanove na oslobođenoj teritoriji za vreme Solunskog fronta“, Timočki medicinski glasnik, br. 3, vol. 39, Zaječar, 2014. (ISSN 0350-2899 pp.142-146)

Авторите во овој труд пишуваат за активностите на градската амбуланта во Битола, англиско-српските болници, американско-српски болници и диспанзери за граѓаните во битолскиот округ во периодот 1917-1918 година. Се наведуваат првите здравствени установи и лекари на тоа подрачје. Авторите пишуваат за хигиенските услови на тоа подрачје, за работата на лекарите во споменатите здравствени установи.

35. Јосимовска, В., Јосимовска, Е. (2014). „Придонесот на учениците и учителите од штипското образование низ историјата за афирмација на театарската традиција на Штип“, Театарски гласник, бр. 82/83, Скопје. (ISSN 0351-9600 pp. 96-101)

Во сите историски прикази и истражувања за театарската дејност во Штип неодминливо се споменуваат учениците и учителите, подоцна професорите, како актерски аудиториум врз кој почиваат почетоците и континуитетот на штипскиот театар. Дури, во извесни периоди од развојот, тие се единствените носители на таа дејност. Ваквиот придонес, на една денес занемарена категорија, заслужува да биде нагласено нотиран како историска детерминанта без која театарската уметност би била со помала историска афирмативност.

36. Јосимовска, В., Ефтимова, Б.(2014). „Почетоците на развојот на штипската анестезија“, Зборник на апстракти од V Конгрес на македонските анестезиолози, Скопје. (ISBN 978-608-4596-63-9) pp.171—173.

Евалуација: Трудот го обработува периодот на почетоците и развојот на анестезиолошката дејност во Штип. Опфатено е времето на создавање и развојот на Хируршката служба, каде што долги години припаѓала и анестезијата како нејзин составен дел. Собраниот материјал и направените истражувања упатуваат на заклучок дека овие почетоци датираат од времето на формирањето на Окружната болница во Штип, во 1919 година и првите направени операции во овој регион.

37. Јосимовска, В., Цацков, О.(2013) „Културата и просветата во Штип во време на Балканските војни“, Зборник на научни трудови IV Меѓународна научна конференција, „Меѓународен дијалог Исток-Запад“, Свети Николе, Р. Македонија-Тамбов, Руска Федерација, 20.4.2013. (ISBN 978-608-4689-04-1 pp.221-223)

Трудот ја опфаќа историјата на Штип 1912-1913 година или Штип во време на Балканските војни, за Штип во три различни држави, за Штип со три различни управни власти, во рамките на Турската империја, Штип град во Царството Бугарија и град во Кралството Србија. Посебно во трудот се нагласени културно-просветните услови.

38. Јосимовска, В., Јосимовска, Е. (2013). „Здравствената служба во Македонија во Втората светска војна“, Зборник на апстракти од Четврти конгрес на МАИМ (со меѓународно учество), Скопје, 18-19 април. (pp. 29-30)

Авторите ја обработуваат Санитетската организација во Вардарска Македонија во периодот 1941-1944 година. Цело време додека траела Втората светска војна овде функционираше два паралелни система: Едниот конспиративен, а другиот во надлежност на Бугарската власт во Македонија. Во пракса тоа биле две сосема различни санитарски организации кои функционираше независно една од друга и немале ништо заедничко помеѓу себе.

39. Јосимовска, Е., Јосимовска, В. (2013). „Сведоштва за Брегалничката епидемија во 1913 година“, Прилози од научен собир „Сто години од Балканските војни“, МАНУ, Скопје, 3-4 декември 2012. (ISBN 978-608-203-100-2 pp. 495-510)

Трудот го обработува периодот 1912-1918 година кога во Македонија се случиле три војни (две балкански и една светска) и дури четири стравотни епидемии: колерата 1913, дамчестиот тифус 1915, маларијата 1916-1917 и шпанската треска 1918 година со пандемска големина. За време на Брегалничката битка во 1913 г. се случила и епидемиската катастрофа предизвикана од смртоносната заразна болест колера во литературата позната и како Брегалничка епидемија. Пренесени се сведоштва за овие трагични настани од 1913 година во дневниот печат од тоа време, во разни списанија и публикации, во телеграми, воени рапорти и санитарски извештаи, необјавени дневници, усни соопштенија, како и во упатуваните апели за помош.

40. Јосимовска, В. (2011). „Делата на Јосиф Ковачев и времето во кое ги создаваше“, Годишен зборник, година 2, 2011, Институт за историја и археологија, УГД - Штип (ISSN:1857-7342 UDC: 37.014.3(497.7) “18” pp. 175-178)

Постои еден период во штипската историја за којшто велеме дека е период на педагошките реформи на Јосиф Ковачев. Со неговото име е поврзан почетокот на модерната ера на педагошко-просветната работа во Штип, во Македонија и во поширокиот регион на Балканот. Професионалец, целосно предаден на педагошката модернизација на училиштата, на подготовка на квалитетни учители, направил неговите ученици да учат во училиште по сите европски стандарди.

41. Јосимовска, В. (2010). „Добродетелот Хаџи Костадин од Штип“, Годишен зборник, година 1, 2010, Институт за историја и археологија, Универзитет „Гоце Делчев“-Штип (ISSN:1857-7342 UDC: 929 pp.117-119)

Трудот е посветен на Хаџи Костадин, штипјанец, добродетел-филантроп, донатор и инвеститор на повеќе важни објекти во градот. Се работи за најобразованиот и најбогатиот штипјанец меѓу тогашните свои сограѓани. Од хумани побуди кон болните, сиромасите и бездомните сограѓани тој ја гради првата каритативна установа во овој дел на Македонија наречена Шпитале. Како градоначалник на црковно-школската општина Св. Никола Варошки дал голем придонес за градењето на ново училиште, заслужен е за изградбата на зградата на „Штипското teatro“, издал и книга под наслов „Кратко описание за светите дваесет манастири во Атонската Гора“, печатена во Цариград во 1866 год. Тоа, всушност, е првиот печатен туристички водич во историјата на Штип.

42. Јосимовски, Ј., **Јосимовска, В.**(2005). „Анета Јанакиева Томчова, прва жена лекар во Струмица“, Зборник на трудови од втор конгрес на МАИМ со меѓународно учество, Струмица, 3-5 ноември. (ISBN 9989-2122-3-6 pp.55-58)

Авторите ја прикажуваат богатата животната историја на д-р Анета Јанакиева-Томчова (1900-1989) од Струмица. Ангажирана од Кралството СХС за општински лекар во Струмица, ќе биде првата жена-лекар во Струмица, на која и бил потребен голем труд да ја изгради довербата меѓу населението. Посебно внимание се дава на нејзината ангажираност во борбата против маларијата како тежок здравствен проблем во овие предели. Освен во Струмица, раководела со маларичните станици во Дојран, Валандово и Радовиш. Во време на Втората светска војна ги лекувала болните и ранетите во партизанската болница во с. Велјуса. По војната во Струмица го формирала и детскиот диспансер.

43. **Јосимовска, В.**, Јосимовски, Ј.(2005). „Лекари на работа во Струмица од турскиот период до Втората светска војна“, Зборник на трудови од Втор конгрес на МАИМ со меѓународно учество, Струмица, 3-5 ноември 2005. (ISBN 9989-2122-3-6, pp.85-87)

Трудот дава преглед на здравствено-хигиенската и социјалната заштита во Струмица во втората половина на XIX и почетокот на XX век. Посебно се забележува активноста на првите лекари во Струмица и струмичко ангажирани од различните управи во зависност под чија власт се наоѓале овие територии во овој период.

44. Јосимовска, Е., Јосимовски, Ј., **Јосимовска, В.** (2003). „Бошњачкото маало во Штип до и по Балканските војни“, Зборник на трудови од меѓународен научен симпозиум - Бошњаците на Балканот. (ISBN 9989-2039-1-1 pp.179-182)

Трудот го опишува Бошњачкото маало во Штип, лоцирано на влезот на градот, на левиот брег на реката Брегалница, своето постоење го бележи во периодот 1908 – 1912 година. Иако веќе не постои, сепак се истакнуваат записи кои упатуваат на постоењето на добро организирана бошњачка заедница во Штип.

45. Јосимовски, Ј., **Јосимовска, В.** (2001). „Колерата во 1913 година во Брегалничкиот регион“, Зборник на трудови од Прв македонски конгрес за историја на медицината (МАИМ), Штип, 2001. (ISBN 9989-2122-2-8 pp. 91-96)

Трудот го обработува периодот на Балканските војни, кога паралелно со воените дејствија по течението на реката Брегалница се јавува колера која ќе достигне епидемиолошки размери. Со ширењето на колерата подеднакво страдале и војниците од двете завојувани страни и населението. Бројните извештаи и рапорти зборуваат за големи жртви кои придонеле за силен одзив во светската јавност. Во гаснењето на епидемскиот пожар напомош ќе пристигнат еминентни медицински стручњаци од разни европски и воневропски земји.

Објавени книги до изборниот период:

1. **Јосимовска, В.** (2014). Епидемиите во Вардарскиот дел на Македонија и борбата со нив за време на војните (1912-1918), Штип, 2014. (ISBN 978-608-4662-21-1) <http://eprints.ugd.edu.mk/11497/>

2. **Јосимовска, В.** (2015) „Руската колонија во Штип меѓу двете светски војни“, Штип, 2015. (ISBN 978-608-4662-34-1)

3. **Јосимовска, В.**(2015) Странските санитарски мисии во служба на детската заштита во Вардарскиот дел на Македонија (1917-1926), Штип, 2015. (ISBN 978-608-4662-35-8)

Скрипта/практикум:

1. **Јосимовска, В.,** Чепреганов, Т. (2020) „Македонците во рамките на балканските земји меѓу двете светски војни“ – е-скрипта <https://eprints.ugd.edu.mk/23940/>
2. **Јосимовска, В.,** Чепреганов, Т. (2020) „Македонците во рамките на балканските земји меѓу двете светски војни“ – е-практикум <https://eprints.ugd.edu.mk/23940/>

Објавени стручни и научни трудови во изборниот период (2020-2025)

1. Cackov, O., **Josimovska, Verica.** (2024) *Creative history teaching is the main engine for successful and safe teaching.* Vospitanie, Journal of educational sciences theory and practice, 19 (1). pp. 10-13. <https://js.ugd.edu.mk/index.php/vospitanie/issue/view/376> ISSN 1857-8705

Трудот го обработува значењето на креативното учење и креативната настава по историја. Посебен акцент во трудот е даден на креативниот наставник кој никогаш не е задоволен од обични резултати. Тој постојано истражува, открива и создава нешто ново. Во трудот се претставени резултатите од оваа динамика која може да се постигне со успешна комуникација со наставникот и ученикот со нов стил и сопствен модел на работа.

2. Cackov, O., **Josimovska, Verica** (2024) *Development of traffic in Stip (1918–1944).* Knowledge - International Journal, 64 (1). pp. 167-172. ISSN 2545-4439; 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/34209/>

Во трудот е опишан развојот на сообраќајот во Штип во периодот од 1918 до 1944 година, како исклучиво важна стопанска гранка со сите свои обележја и актуелности, кој ќе одигра голема општествено-економска улога во животите на граѓаните во овој крај. Поволната географска местоположба на градот Штип играла значајна улога во неговиот историски развој. На просторот меѓу Вардар и Струма и Скопје и Солун се вкрстувале важни стопански и стратешки патишта кои овозможиле Штип да се развива како важен стопански и културен центар. Особено по Првата светска војна, во рамките на Кралството на СХС, Штип повторно ќе ја заживее сообраќајната поврзаност со изградбата на железничката пруга Велес – Штип - Кочани.

3. **Josimovska, Verica** (2023) *Улогата на културните институции во проучувањето на историјата на родниот крај.* Годишен зборник, 12 (12). pp. 60-65. ISSN 1409-9187 <https://eprints.ugd.edu.mk/33190/>

Во овој труд се истакнува значењето на роднокрајната историја и потребата од нејзино изучување со поголеми содржини во наставните програми. Роднокрајната историја е важен фактор во моралното, патриотското, естетското, еколошкото воспитување на ученикот, придонесува за општото образование, ги развива когнитивните интересирања на ученикот, ги воведува во креативна активност и формира практични и интелектуални вештини. Во изучувањето на роднокрајната историја голема улога имаат културните институции со своите ресурси. Во трудот се истакнува потребата од проширувањето на основните дејности на постоење на овие институции и нивно вклучување во реализирањето на образовните цели на учениците.

4. **Josimovska, Verica,** Сепреганов, Т. (2023) *Епаминонда Поп Андонов во документите на АСНОМ.* In: Зборник на трудови: Епаминонда Поп Андонов и македонското народноослободително и антифашистичко движење за време на

Втората светска војна (1941-1945). Завод за заштита на спомениците на културата и музеј - Струмица, Струмица, pp. 53-64. ISBN 978-608-4845-22-5 <https://eprints.ugd.edu.mk/32670/>

Трудот ги обработува документите на АСНОМ, каде што е претставена активноста на Епаминонда Поп Андонов во подготовките за свикување на Првото заседание на АСНОМ, како и донесените одлуки како повереник за просвета при Президиумот.

5. Josimovska, Verica (2022) *The educational institutions in Vardar Macedonia between the Two World Wars*. Review of the Institute of History and Archaeology RIHA, 9 (1). pp. 38-46. ISSN eISSN: 2671-3152 ISSN: 2671-3144 <https://eprints.ugd.edu.mk/34817/>

Трудот има за цел да ги прикаже различните степени на образование во Вардарска Македонија во рамките на Кралството СХС/Југославија. Високиот процент на неписменост во овој дел од Кралството е предизвик за властите во организирањето на образовниот систем, каде што ќе се спроведуваат асимилаторски политики и ќе се градат идни генерации израснати во српски дух и српска култура. Даден е преглед на различните видови училишни институции и проблемите со кои се соочуваат.

6. Josimovska, Verica, Cackov, O. (2022) *Epidemics on the macedonian front (1916-1918)*. Knowledge - International Journal, 55 (5). pp. 1001-1005. ISSN 2545-4439 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/30920/>

Трудот има за цел да ја прикаже борбата со епидемиите кои се појавиле во време на Првата светска војна и ја претставувале другата страна на фронтите линии. Завојуваните страни и цивилното население се соочиле со големи жртви, особено Балканот, а посебно Македонија, за време на овие години на војни кои биле и жариште на повеќе епидемски бранови на стомачен тифус, повратна треска, дамчест тифус, дизентерија. Бројот на жртвите од крајот на војната во 1918 год. ќе се зголеми со појавата на епидемија на грип позната како шпанска треска (шпански грип) која ќе заземе пандемски размери. Пандемија која во текот на 1918 и 1919 година ќе однесе околу 50 милиони луѓе во светот, значително повеќе од вкупниот број на жртви во Првата светска војна. Посебно внимание во трудот се посветува и на улогата на санитетот на балканските земји, но и на големиот број странски мисии кој се справувал со ваквата состојба со помош на војската и месното население.

7. Josimovska, Verica (2022) *The fight against malaria in Macedonia during the Two World Wars*. Review of the Institute of History and Archaeology, 9 (1). pp. 5-14. ISSN ISSN:2671-3144 eISSN: 2671-3152 <https://eprints.ugd.edu.mk/34723/>

Во трудот се обработува присуството на маларијата во Македонија и организираната медицинска борба во искоренувањето на оваа болест. Посебно е истакната улогата на д-р Андрија Штампар со неговата концепција против маларијата и особено мерките кои биле преземени во Македонија во периодот меѓу двете светски војни во превентивната медицина и изградбата на здравствени установи.

8. Cackov, O., Josimovska, Verica (2022) *The Macedonian-Thessaloniki front 1916-1918*. Knowledge - International Journal, 51 (1). pp. 231-235. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/30451/>

Во трудот е претставен Македонскиот фронт на кој во Првата светска војна се воделе големи битки меѓу завојуваните страни, со што оваа фронтова линија била

од големо значење за исходот на војната. Битките на високите планински сртови, временските услови и големите жртви ја прават посебно специфична и тешка оваа фронтова линија. Големи страдања доживеало и македонското население кое се нашло во средиштето на фронтот. Населението било користено како работната сила и изложено на разни реквизиции за издржување на илјадниците војници од двете страни на фронтот, истовремено мобилизирано и регрутирано од страна на завојуваните страни. Немилосрдното бомбардирање предизвикало огромни материјални штети и многу изгубени животи кај цивилното население.

9. **Josimovska, Verica (2022)** *Гоце Делчев - Реалистичен визионер на македонското национално-ослободително движење*. Годишен зборник, 11-12. pp. 32-35. <https://eprints.ugd.edu.mk/33189/> ISSN 1409-9187

Трудот ја обработува биографијата на Гоце Делчев и неговото место и улога во македонското националноослободително движење. Психолошките, идеолошките и организациските карактеристики и сеќавањата за Гоце го отсликуваат неговото дело, како творец и визионер на вистинските патишта за вековните аспирации на Македонците за слобода, независност и самобитност на македонската кауза.

10. **Josimovska, Verica (2020)** *An active with critical thinking student and individual efforts - a necessity in modern history teaching*. Воспитание - списание за образовна теорија и практика, 11 (15). pp. 181-184. ISSN 1857-5331 <https://eprints.ugd.edu.mk/24356/>

Во трудот се анализира потребата од промена на наставната програма по предметот Историја од аспект на воведување на содржините што ќе се изучуваат преку екстерните училишни активности. Овие содржини треба да ја поттикнат креативноста на наставникот и да создадат критички и историски размислувања во умот на ученикот, како што е целта на наставата по модерна историја.

11. **Josimovska, Verica (2020)** *Austro-Hungarian Military Reports in Mirzsteg Reforms in Macedonia*. Review of the Institute of History and Archaeology, RIHA, 7 (1). pp. 38-46. ISSN 2671-3144/e: 2671-3152 <https://eprints.ugd.edu.mk/31665/>

Трудот има за цел да ја прикаже богатата дипломатска кореспонденција на австроунгарските дипломати во почетокот на 20 век, особено околу актуелното македонското прашање на Балканот. Посебно е прикажана дипломатската преписка со руските дипломати преку предлог програма за реформи за двете големи сили во првиот ред, Австро-Унгарија и Русија, создадоа во Мирцштег што требаше да ја преземе османлиската држава за да ја подобри положбата на своето христијанско население. Прикажани се дипломатските активности на Австро-Унгарија поврзани со оваа иницијатива, со цел да влијае на процесите во согласност со нејзините интереси и амбиции на Балканот.

12. **Josimovska, E., Josimovska, Verica (2020)** *Театарските активности во Штип пред изведбата на првата опера во Македонија во 1925 година*. Театарски гласник (94/95). pp. 55-59. ISSN 0351-9600 <https://eprints.ugd.edu.mk/27950/>

Трудот ги прикажува театарските активности во повоените години од Првата светска војна, како дел од културните традиции во Штип ќе останат запаметени како едни од најактивните во штипската историја на музичко-театарскиот живот. Судејќи според одржаните музичко-забавни вечери, објавени во печатот, животот во овој период бил прилично разнообразен и прифатен од публиката

13. Josimovska, Verica (2020) *Научните концепции на д-р Андрија Штампар за организација на медицинската служба во Кралството на СХС*. Yearbook, Faculty of Educational Sciences, IX (9). pp. 61-66. ISSN 1409-9187 <https://eprints.ugd.edu.mk/26800/>

Во трудот се прикажани принципите врз кои била организирана здравствената служба во Кралството на СХС, а кои се однесувале на интеграција на превентивната и куративната медицина со нагласен акцент на превентивата. Во теориска и практична смисла, постоечката организација успеала да примени превентивно-хигиенски и социјално-медицински сфаќања кои одговарале на една аграрна земја. Голем придонес во градењето на здравствената служба имаат принципите воспоставени од д-р Андрија Штампар.

Објавени книги и монографии во изборниот период 2020-2025:

1. Верица Јосимовска (2023) *Историскиот развој на медицината во Вардарска Македонија 1913 -1944*. Штип: Клонинг, ISBN 978-608-242-150-6 <https://eprints.ugd.edu.mk/33158/>

2. Е.П.Ѓорѓева, С.Мирасчиева, С.Петровска, Д.Сивевска, И.Китанова, Д.Коцева, В.Јосимовска, О.Цацков, Т.Стојанов (2020) *Педагошки факултет, Факултет за образовни науки (1995-2020)* (монографија), Штип: Универзитет „Гоце Делчев“. <https://eprints.ugd.edu.mk/27320/>

3. Сепреганов, Т., Dzingo, Т., Josimovska, Verica, Cackov, О., Nikolova, S.(2020) *Македонскиот национален идентитет во британската и американската дипломатска и разузнавачка кореспонденција (1919-1945)*. Принт фактори, Скопје, Република Македонија. ISBN 978-608-245-540-2 <https://eprints.ugd.edu.mk/24216/>

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Проф. д-р Верица Јосимовска ја унапредува својата работа и преку други активности.

Член-истражувач е во проектот Македонскиот национален идентитет во британската и американската дипломатска и разузнавачка кореспонденција 1919-1945. (2019-2020) <https://eprints.ugd.edu.mk/19037/>

Од 25.8.2021 до 4.9.2021 г., реализирала обуки за професионално усовршување на воспитно-образовниот кадар (наставници) во основните училишта во РС Македонија во рамките на ЦЕС Академијата, согласно со Јавниот оглас на Биро за развој на образованието на следниве теми:

- Дизајнирање објективни тестови на знаење;
- Стратегии за менаџмент во училиница – принципи и примери на добра практика за создавање позитивна работна атмосфера во училиница и во онлајн/ виртуелна училиница;
- Професионална соработка на наставниците (стручни активи, заедници за учење, менторство).

Согласно со критериумите за избор во повисоко звање (редовен професор), д-р Верица Јосимовска има објавено **рецензиран учебник**:

Верица Јосимовска (2024) Македонците во рамките на Кралството СХС/ Југославија, Бугарија И Грција (1919 -1941). ISBN 978-608-277-071-0 <https://e-lib.ugd.edu.mk/detal.php?id=1206&ugd=81e67474170ac1c55f6fc720954bcde8>

Во однос на организациско-развојната дејност, д-р Верица Јосимовска била ангажирана како:

- претседател на Штипското научно здружение – Штип;
- член на Претседателството на Здружението на историчари на Македонија;
- член на Уредувачкиот одбор на RИНА (Review of the Institute of History and Archaeology);
- член на Уредувачкиот одбор на списанието на ЈАНА на Institute of cultural heritage and archaeology;
- член на Уредувачкиот одбор и технички уредник на Годишниот зборник на Факултетот за образование и наука, УГД;
- член на Уредувачкиот одбор за издавање на монографија по повод 25 години Педагошки факултет/Факултет за образовни науки;
- член на Институтот за историја и археологија;
- член на Конкурсна комисија за прием на документите, електронска обработка на податоци и проверка на психофизичките способности на нови студенти во прва година во учебната на Факултетот за образовни науки;
- член на Комисија за разгледување на барања и молби од студенти од прв циклус на студии;
- член на Одборот за соработка и доверба со јавноста на Факултетот за образовни науки;
- член на комисији за изработка на елаборати на студиските програми од втор циклус на студии;
- член на Комисија за спроведување на тајно гласање за избор на ректор на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип;
- претседател на Комисија за избор на декан на Факултетот за образовни науки;
- член на Комисија за избор на продекан на Факултет за образовни науки;
- раководител на Катедрата за историја и археологија;
- член на Комисијата за самоевалуација на Факултетот за образовни науки;
- член на Работната група за изработка на Предлог-закон за учебници за основно и средно образование при Министерството за образование и наука.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Согласно со член 164 од Законот за високо образование на Република Македонија и членовите 7, 8, 9 и 10 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 43 од 16.9.2019 г.), по деталното разгледување на доставената документација Рецензентската комисија со големо задоволство констатира дека вонреден проф. д-р Верица Јосимовска значително го надминува вкупниот предвиден квантум (НО-40 + НИ-118.6 + СА-45) на поени за избор во звањето редовен професор, остварувајќи вкупно 203.6 поени.

Врз основа на анализата и оценката на вкупната наставно-образовна, научноистражувачка и стручно-апликативна и организациско-развојна дејност на кандидатката д-р Верица Јосимовска може да се заклучи дека во сите наведени дејности таа постигнала мошне значајни резултати. Во наставно-образовната дејност таа како вонреден професор потврдила дека може да се соочи со предизвикот на ангажирање на повеќе предметни програми. Во научноистражувачката и стручно-апликативната дејност и организациско-развојната дејност се афирмирала како солиден истражувач кој ја совладал

методологијата на научното истражување, како од теориски така и од практичен аспект. Анализата на објавените трудови и трудовите презентирани на научно-стручни собири во земјава и во странство покажува дека кандидатката ја насочила својата истражувачка дејност кон сопствено надградување за реализација на наставата која треба да и биде доверена, но едновременно дала свој придонес за афирмација на историјата кај нас.

Врз основа на изнесеното, Рецензентската комисија позитивно ја оценува целокупната работа на кандидатката и е на мислење дека таа ги исполнува условите за избор во наставно-научно звање. Затоа, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за образовни науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да му предложиме д-р Верица Јосимовска да ја избере во звањето редовен професор за наставно-научните области историја на Македонија и национална историја, а одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат за потврдување.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Тодор Чепреганов, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Кирил Цацков, редовен професор, член, с.р.

Д-р Стојко Стојков, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Избор во вонреден професор	40				40
	ВКУПНО					40
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Монографија	1	10			10
2	Книга	2	10			20
	Научен труд објавен во меѓународно списание Трудови:1,2,3,5,6,7,8,10,11 Поени:3/3/3.9/3.9/3.9/3.9/3.9/3.9	6		3	1	47.4
	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир Трудови:4,9,12,13 Поени:2/2.6/2/2.6					9.2
	Член на уредувачки одбор на научно списание СЦИ/ ЦА (останати)	3	3			9
	Пленарно предавање на научен собир			1	6	6
	Учество на научен собир со реферат (постер/ усно) во земјава и во странство Во земјава: усно, 4 Во странство: усно, 5	4	1/1.5	5	1.5/2	16
	Член на организациски или научен одбор на научен собир, фестивал	1	1			1
	ВКУПНО					118.6
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
	Учебник	1	10			10
	Учесник во научен проект	1	5			5
	Елаборати и експертизи	1	2			2
	Раководител на катедра		3			3
	Член на универзитетски орган или владини тела	1	5			5
	Член на факултетски орган, комисија	10	2			20
	ВКУПНО					45
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					203.6